

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Cloo - Soet, Akke

Kenmerk

Z.24.457803 / D.24.1852706

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Kaderbrief 2026-2029 Veiligheidsregio Fryslân en Verbonden partij Stichting
Brandweeropleidingen Noord

Voorgesteld besluit

1. Geen zienswijze over de kaderbrief 2026-2029 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.
2. Geen wensen en bedenkingen te uiten bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân op het verbinden van Stichting Brandweeropleidingen Noord aan de veiligheidsregio.

Inleiding

Van de gemeenschappelijke regeling (GR) Veiligheidsregio Fryslân (VRF) is de kaderbrief 2026-2029 ontvangen. In artikel 28 en 29 van de GR VRF is bepaald dat de gemeenteraad bevoegd is een zienswijze over de kaderbrief naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur van VRF. Daarnaast heeft de gemeenteraad op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen sinds 2022 ook de bevoegdheid tot het indienen van een zienswijze, met als doel de positie van de gemeenteraad te versterken.

Daarnaast wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld hun wensen en bedenkingen bij het DB van VRF te uiten op het verbinden van de stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) aan de veiligheidsregio.

Beoogd effect

De belangen van de gemeente Heerenveen in de GR VRF veiligstellen.

Argumenten

- 1.1 *De gemeenteraad is bevoegd een zienswijze over het financieel kader 2026-2029 in te dienen.*

Bij de begroting van 2025 heeft u in de ingediende zienswijze bij VRF aandacht gevraagd voor de onzekerheid rondom financiering vanuit het Rijk. Dit onderwerp is ook besproken in bestuurlijke en ambtelijke overleggen. Daarnaast heeft de Vereniging van Friese Gemeenten de gemeenschappelijke regelingen gevraagd om mee te helpen met de taak van gemeenten vanaf 2026 een sluitende begroting te realiseren. In de kaderbrief geeft VRF aan dat er voor het realiseren van bezuinigingen diverse onderzoeken zijn uitgevoerd:

- Met een doorlichting van de begroting is onderzoek gedaan naar de robuustheid van de financiële kaders.
- Middels een benchmark is de omvang van de overhead beoordeeld.
- De gemeentelijke bijdrage voor het onderdeel Veiligheid is landelijk vergeleken met de omvang van het subcluster Crisisbeheersing & Brandweer van het gemeentefonds.

VRF geeft naar aanleiding van deze drie onderzoeken aan dat de begroting geen ruimte bevat en dat de organisatie sober en doelmatig is georganiseerd. Op verzoek van het bestuur is gekeken of de investeringsplanning mogelijkheden biedt om te bezuinigen. Naar aanleiding hiervan is een vrijval van kapitaallasten door achterstanden in de planning verwerkt in het kader. Daarnaast zijn de loonkosten verlaagd als gevolg van CAO-ontwikkelingen. Met deze maatregelen draagt VRF bij aan de bezuinigingen waar gemeenten voor staan. Daarom wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen.

1.2 Het financieel kader 2026-2029 beoogt een structurele borging van de voorziene financiële ontwikkelingen.

Het meerjarig financieel kader vormt de basis voor de op te stellen begroting. De financiële ontwikkelingen leiden tot onderstaand kader:

Kader 2026-2029 (x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage begroting 2025	93.031	96.787	100.525	104.372
<i>Beleidsontwikkelingen</i>				
Achterstanden investeringsplanning	-1.050	-720	-630	-550
<i>Totaal beleidsontwikkelingen</i>	<i>-1.050</i>	<i>-720</i>	<i>-630</i>	<i>-550</i>
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Loonontwikkeling	-1.640	-1.273	-1.427	-1.592
Ontwikkeling materiële kosten	182	164	145	118
Wet op de lijkbezorging	120	120	120	120
<i>Totaal autonome ontwikkelingen</i>	<i>-1.338</i>	<i>-989</i>	<i>-1.162</i>	<i>-1.354</i>
<i>Totaal effecten</i>	<i>-2.388</i>	<i>-1.709</i>	<i>-1.792</i>	<i>-1.904</i>
Procentuele ontwikkeling	-2,57%	-1,77%	-1,78%	-1,82%
Gemeentelijke bijdrage	90.643	95.078	98.733	102.468

Beleidsontwikkelingen

Achterstanden investeringsplanning

De afgelopen jaren is er sprake geweest van een voordelig rekeningresultaat. Dit is grotendeels ontstaan door vrijval van kapitaallasten als gevolg van een achterstand in de investeringsplanning. Deze achterstand wordt de komende jaren ingehaald. In de tussenliggende periode zal er nog sprake zijn van een vrijval van kapitaallasten. Deze vrijval is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, verwerkt in het kader.

Autonome ontwikkelingen

Loonontwikkeling

De huidige cao loopt tot 1 augustus 2025. Conform bestuurlijke afspraken is de indexering van de loonkosten die is aangegeven in de septembercirculaire van het gemeentefonds het uitgangspunt voor deze kaderbrief. De indexering voor 2025 bedraagt 4,7%, voor 2026 3,8%, voor 2027 4,8%, voor 2028 en 2029 4,0%.

Bij de begroting 2025 is een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de loonkosten. Deze inschatting blijkt achteraf te hoog te zijn geweest. Daarom worden de loonkosten in het kader naar beneden toe bijgesteld.

Ontwikkeling materiële kosten

Conform de financiële verordening worden de materiële kosten op dezelfde wijze geïndexeerd als de indexatie zoals opgenomen in het gemeentefonds. Het gemeentefonds is nog niet bekend bij het opstellen van deze kaderbrief. Daarom is de inschatting gemaakt op basis van de verwachte consumentenprijsindex, die in de septembercirculaire van het gemeentefonds staat. De indexering voor 2026 bedraagt 2,4% en voor 2027, 2028 en 2029 2,3%. Via een begrotingswijziging worden eventuele verschillen tussen de inschatting en werkelijke loonprijscompensatie uit het gemeentefonds in het lopende begrotingsjaar verrekend.

Wet op de lijkbezorging

De Wet op de lijkbezorging wordt aangepast als gevolg van de ingezette koers die is gericht op versterking, professionalisering en borging van de forensische geneeskunde. Met ingang van 2026 worden er extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor de uitvoering van de lijkschouw. Voor Fryslân betreft het een bedrag van € 120.000.

2.1 Er zijn geen wensen en bedenkingen om de Stichting Brandweeropleidingen Noord aan de veiligheidsregio te verbinden.

De veiligheidsregio's zijn als werkgever verantwoordelijk voor het goed opleiden van hun medewerkers. De opleidings- en trainingstaken in de drie veiligheidsregio's Drenthe, Fryslân en Groningen worden al meer dan 40 jaar uitgevoerd door de BON. Er is onderzoek gedaan naar de wijze waarop het opleiden en faciliteren van realistische trainingen het beste organisatorisch en juridisch vormgegeven kan worden. Uit het onderzoek blijkt dat de BON op dit moment, in het kader van rechtmatig aanbesteden, niet voldoende juridisch verbonden is aan

de veiligheidsregio's. Om te voldoen aan de regelgeving moet de BON verbonden worden aan de veiligheidsregio's, moeten statuten worden aangepast en moet verdere uitwerking in reglementen en overeenkomsten plaatsvinden. Hiervoor is besluitvorming van de algemeen besturen nodig. Met de aanpassingen is het opleiden en realistisch oefenen voor de medewerkers van de brandweer goed en toekomstbestendig geregeld. Daarom wordt voorgesteld geen wensen en bedenkingen te uiten.

Risico's of kanttekeningen

RISICO'S

1.1 De ontwikkeling van de loonkosten is nog onzeker.

De huidige CAO loopt tot 1 augustus 2025. Zodra de nieuwe cao bekend is, zal een evaluatie plaatsvinden van deze autonome ontwikkeling en zal er indien nodig, worden verrekend.

1.2 De ontwikkeling van de overige inflatie is nog onzeker.

Omdat de indexatie voor de materiële kosten in het gemeentefonds nog niet bekend was bij het opstellen van de kaderbrief is een inschatting gemaakt. Via een begrotingswijziging worden eventuele verschillen tussen de inschatting en werkelijke compensatie uit het gemeentefonds in het lopende begrotingsjaar verrekend.

1.3 Er is nog veel onduidelijkheid over de gevolgen van het hoofdlijnenakkoord.

Een aantal voornemens uit het hoofdlijnenakkoord kan gevolgen hebben voor VRF, onder andere:

- 300 miljoen bezuinigingen op de publieke gezondheid
- 1 miljard korting op subsidies
- 230 miljoen incidentele financiering vervalt, bijvoorbeeld rond de aanpak van overgewicht en mentale gezondheid
- Een budgetkorting van 10 procent op specifieke uitkeringen

Deze ontwikkelingen zijn niet verwerkt in het kader.

Communicatie en participatie

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Wij dienen geen zienswijze in over de kaderbrief 2026-2029.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming gemeenteraad op 30 januari 2025.
Wij uiten geen wensen en bedenkingen op het verbinden van BON.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming gemeenteraad op 30 januari 2025.

Financiën

De bijdrage voor VRF is in de begroting van onze gemeente, net zoals alle andere budgetten, voor 2026 niet geïndexeerd, maar bepaald op basis van het prijspeil 2025. VRF heeft wel een indexatie toegepast op de bijdrage van 2026. Zoals zij in hun kaderbrief aangeven is deze indexatie gebaseerd op de Septembercirculaire 2024. Bij het opstellen van de begroting 2026 van de gemeente Heerenveen zal de indexatie voor 2026 plaatsvinden op basis van de Meicirculaire 2025. Ook VRF zal hun indexatie daarop aanpassen. De indexatie van VRF wordt daarom pas meegenomen in de Themabegroting 2026. Daarnaast stelt VRF nog twee mutaties op de bijdrage van gemeenten voor, namelijk de aanpassing van de investeringsplanning (voordeel voor onze gemeente van € 82.000) en de aanpassing van de lijkbezorging (nadeel voor onze gemeente van € 9.000). Per saldo is dit een voordeel van € 73.000. Dit voordeel wordt meegenomen in de Perspectiefnota 2025.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief kaderbrief 2026-2029 VRF

Kaderbrief 2026-2029 VRF

Onderzoek organisatie vakbekwaamheid Noord-Nederland

Conceptbrief gemeenteraad Heerenveen